

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1

THE INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE QUALITY OF
STUDENT DEVELOPMENT IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1

พัตตรา ยืนนาน^{1*} ทิวัตต์ มณีโชติ¹

Patra Yuennan^{1*} Tiwat Maneechote¹

¹ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ประเทศไทย

¹ Panayapiwat Institute of Management, Thailand

* Corresponding author e-mail: abcinyo@gmail.com

Received: 22/01/2026 | Revised: 25/02/2026 | Accepted: 07/03/2026

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัด สพม.กท 1 จำนวน 357 คน มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .993 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพม.กท 1 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีเพียง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .281, .235, .213, .142 และ .105

ตามลำดับ โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ ร้อยละ 79.8 ($R^2=.798$) ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษานี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

Abstract

The objectives of this research were to: (1) examine the level of innovative leadership among school administrators; (2) investigate the level of student quality development in secondary schools; and (3) analyze the innovative leadership of school administrators influencing student quality development. The sample consisted of 357 teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, selected through stratified random sampling based on school size. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of .993. The statistical techniques employed for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The findings revealed that: (1) the level of innovative leadership among school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 was at the highest level; (2) the level of student quality development in secondary schools was also at the highest level; and (3) five dimensions of innovative leadership risk management, transformational vision, building an innovative organization, the use of information and communication technology, and creativity and imagination significantly influenced student quality development at the .01 level of statistical significance. The standardized regression coefficients (β) were .281, .235, .213, .142, and .105, respectively. Together, these five dimensions explained 79.8% of the variance in student quality development ($R^2 = .798$). The findings indicate that innovative leadership, particularly in the dimension of risk management, serves as a crucial driving force for sustainably enhancing student quality. The knowledge generated from this study provides both policy and practical implications for strengthening the capacity of school administrators urban secondary schools.

Keywords: Innovative leadership, school administrators, development of student quality \

บทนำ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องมุ่งยกระดับคุณภาพผู้เรียนในมิติที่กว้างกว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ โดยครอบคลุมสมรรถนะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ทักษะดิจิทัล

การเรียนรู้ตลอดชีวิต และความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นการศึกษาที่มีคุณภาพ เสมอภาค และปลอดภัย ในบริบทการศึกษายุคปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตเมืองต้องเผชิญกับความท้าทายด้านความหลากหลายของผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และแรงกดดันด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบริหารเชิงระบบ หากแต่ต้องมีความสามารถในการขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม คุณภาพผู้เรียนเป็นผลลัพธ์เชิงระบบที่เกิดจากการบูรณาการหลายปัจจัย ทั้งคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู กระบวนการ PLC การนิเทศภายใน ทรัพยากร เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ความแตกต่างด้านบริบท งบประมาณ และทุนทางสังคมของสถานศึกษา ส่งผลให้ระดับคุณภาพผู้เรียนกระจายไม่เท่ากันและก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีพันธกิจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ภายใต้บริบทดังกล่าว ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมิได้หมายถึงเพียงการใช้อำนาจสั่งการ หากแต่เป็นความสามารถในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ในระดับสากล งานวิจัยในช่วงปี ค.ศ. 2020–2025 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ สอดคล้องกับ Aydin (2025) ที่ระบุว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในหลายประเทศ โดยเฉพาะบทบาทของผู้นำในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และการบริหารความเสี่ยงในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้ ในเชิงทฤษฎี แนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีรากฐานจากแนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงและการจัดการองค์ความรู้ ซึ่งเน้นบทบาทของผู้นำในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม การสนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน แนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อธิบายบทบาทของผู้นำในการสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น แนวคิดดังกล่าวจึงเป็นกรอบสำคัญในการอธิบายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ในช่วงปีการศึกษา 2566–2567 ของเขตพื้นที่ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และยังมีผู้เรียนจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สะท้อนความท้าทายด้านคุณภาพการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียน

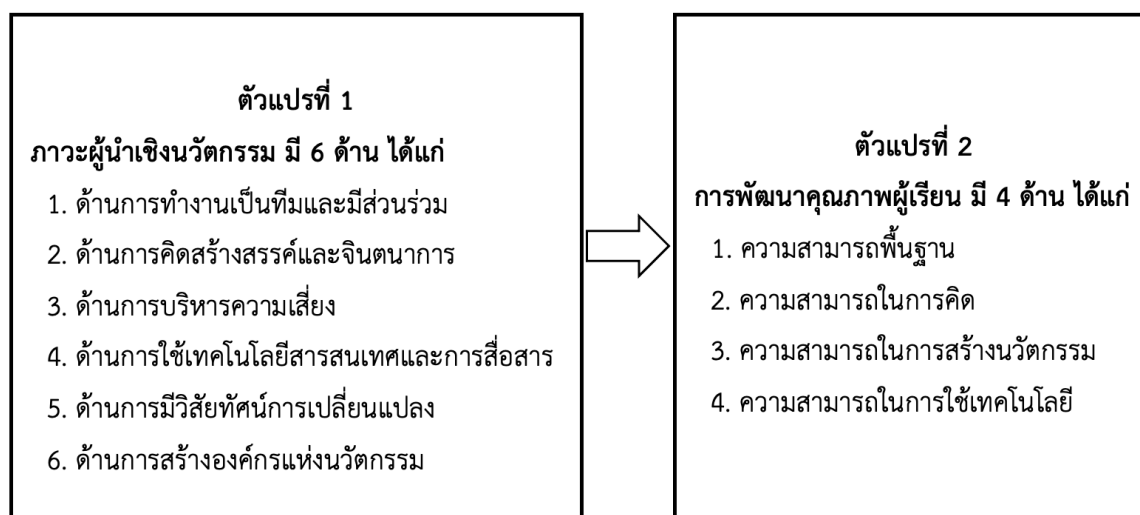
ของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ประกอบกับแนวคิดของนักวิชาการที่ชี้ว่า ความเป็นเลิศของการบริหารงานวิชาการและบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพผู้เรียน

จากบริบทและปัญหาดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร การปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา และการขับเคลื่อนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนั้น การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 จึงมีความสำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงนโยบาย เนื่องจากจะช่วยเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการกำหนดแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1
2. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสร้างสมการพยากรณ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมรายด้านของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 ประกอบด้วย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 4,922 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 357 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนที่สังกัด และสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากรข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียน ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียนอย่างเหมาะสม

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เนื้อหาแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklist) ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามผ่านขั้นตอนที่เป็นระบบ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากนั้นสร้างข้อคำถามที่ครอบคลุมตัวแปรและเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้วเสร็จจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยกำหนดเกณฑ์ว่าทุกข้อต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป หลังจากปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก

5) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษาไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์หรือนักวิชาการด้านการบริหาร การศึกษาหรือด้านการศึกษามีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็น ครู นักวิชาการศึกษา ศึกษาพิเศษ มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือดำรงตำแหน่งชำนาญการพิเศษขึ้นไป หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruence: IOC) ผล คือ ได้ค่า IOC คือ 0.67-1.00 ผ่าน เกณฑ์ 0.67 ขึ้นไปทุกข้อ

2. การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (tryout) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในภาพรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.993 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวม เท่ากับ .988 และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภาพรวม เท่ากับ .988 โดยค่า Cronbach's alpha ที่อยู่ในระดับสูงมาก (.993) สะท้อนถึงความสอดคล้องภายในของข้อคำถามในระดับดีเยี่ยม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อคำถาม (item redundancy) โดยพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม และได้ผ่านการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญร่วมด้วย เพื่อให้มั่นใจว่าแบบสอบถามยังคงครอบคลุมมิติของตัวแปรอย่างเหมาะสมและไม่เกิดความซ้ำซ้อน

3. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

6) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน ด้วยแบบสอบถามออนไลน์ โดยเริ่มจากขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากนั้นได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามออนไลน์ ในรูปแบบคิวอาร์โค้ดที่สร้างจากกูเกิ้ลฟอร์ม เพื่อขอพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุญาต สพม.กท 1 ได้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในสังกัด เพื่อเผยแพร่แบบสอบถามให้ข้าราชการครูตอบในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ผู้วิจัยได้ติดตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามอย่างต่อเนื่อง จนเก็บแบบสอบถามได้ครบทั้งหมด 357 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการภายใต้หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยเคารพหลักความสมัครใจ การไม่เปิดเผยตัวตน และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมวิจัย

7) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ แปลความหมายแต่ละระดับ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับ มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับ น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับ น้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และตรวจสอบสมมติฐานเบื้องต้นของการวิเคราะห์ ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม (Linearity) โดยพิจารณาจากกราฟกระจาย (Scatterplot) และตรวจสอบการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Normality of residuals) จากกราฟ Normal P-P Plot และค่า Skewness-Kurtosis พบว่า เป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จึงสามารถดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อพิจารณาทิศทางและระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จากนั้นจึงวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise เพื่อคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรตาม ทั้งนี้ ได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอย ได้แก่ ความเป็นเส้นตรง ความเป็นอิสระของค่าคลาดเคลื่อน และปัญหา Multicollinearity ก่อนดำเนินการวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=357)	ร้อยละ
1	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	300	84.03
2	โรงเรียนขนาดใหญ่	30	8.40
3	โรงเรียนขนาดกลาง	27	7.56
	รวม	357	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_1)	4.52	0.47	มากที่สุด
2. มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ (X_2)	4.49	0.47	มาก
3. ด้านการบริหารความเสี่ยง (X_3)	4.49	0.51	มาก
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_4)	4.53	0.49	มากที่สุด
5. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_5)	4.51	0.52	มากที่สุด
6. ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X_6)	4.50	0.50	มากที่สุด
รวม	4.51	0.44	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สพม.กท 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.47) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.51)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1

ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสามารถพื้นฐาน	4.53	0.48	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถในการคิด	4.51	0.49	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	4.52	0.55	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.51	0.48	มากที่สุด
รวม	4.52	0.45	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.48) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.55) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการคิด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.49)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .893$, $p < .01$) เมื่อพิจารณารายด้าน (X1-X6) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง ($r = .677-.826$, $p < .01$) ทุกคู่ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจำนวน 5 ด้านมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($p < .01$) โดยโมเดลมีความเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญ ($F(5, 351) = 277.24$, $p < .001$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 79.8 ($R^2 = .798$, Adjusted $R^2 = .789$) ทั้งนี้ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 3.422-4.288 และค่า Tolerance มากกว่า .20 ทุกตัวแปร แสดงว่าไม่พบปัญหา Multicollinearity ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลสามารถพยากรณ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในบริบทการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 โดยชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่ได้ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว หากแต่มีรากฐานสำคัญอยู่ที่ความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของผู้บริหาร โดยเฉพาะความสามารถด้าน

การบริหารความเสี่ยง การวิเคราะห์บริบท และการตัดสินใจเชิงข้อมูล ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีความซับซ้อนสูง ผู้บริหารที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (PLC) และการจัดการความไม่แน่นอนอย่างเป็นระบบ จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญในเชิงทฤษฎี ผลการวิจัยนี้ช่วยขยายกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจากมิติการนำเทคโนโลยีมาใช้ ไปสู่มิติความสามารถเชิงยุทธศาสตร์และการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาในยุคความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กล่าวโดยสังเขป ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทสถานศึกษา สังกัด สพม.กท 1 จึงเป็นการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยี วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ วัฒนธรรมองค์กร และการบริหารความเสี่ยง มากกว่าการมุ่งเน้นเพียงเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพียงด้านเดียว

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดบางประการที่ควรพิจารณาในการตีความผลการศึกษา ได้แก่

1. การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจและเก็บข้อมูลในช่วงเวลาเดียว ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรได้ แต่ยังไม่สามารถยืนยันความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลโดยตรง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพียงเครื่องมือเดียว ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านการรับรู้ของผู้ตอบ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอย่างรอบคอบก่อนนำไปใช้
3. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแม้ว่าวิธีดังกล่าวจะช่วยระบุลำดับความสำคัญของตัวแปรได้อย่างเหมาะสม แต่ผลการวิเคราะห์อาจขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

จากผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพม.กท 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเรียงลำดับตามประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ระบุว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การบริหารความเสี่ยง การใช้เทคโนโลยี การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสื่อสาร การบริหารจัดการข้อมูล และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Aydin (2025) ที่ระบุว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในหลายประเทศ และข้อค้นพบของ Maqbool et al. (2024) ที่ระบุว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนการพัฒนาผลลัพธ์ทางการศึกษาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การที่

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มิได้หมายความว่าทุกสถานศึกษาจะมีความพร้อมเท่าเทียมกัน จึงควรพิจารณาความแตกต่างเชิงบริบทของแต่ละสถานศึกษาสอดคล้องกับแนวโน้มงานวิจัยสากลในช่วงทศวรรษปัจจุบันที่ชี้ว่า ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาและผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64, S.D. = 0.32) สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การบริหารจัดการ และการสนับสนุนผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบริบทของสถานศึกษาในเขตเมืองที่มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนทางวิชาการค่อนข้างพร้อม ส่งผลให้การดำเนินงานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและมุ่งลดความเหลื่อมล้ำ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่และสอดคล้องกับงานของสีทอง บุญน้ำ (2567) และชุตติกาญจน์ หลวงแสน (2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวโน้มงานวิจัยสากลที่ระบุว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษามักเกิดจากการขับเคลื่อนระหว่างภาวะผู้นำ ระบบการจัดการเรียนรู้ และวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงสรุปได้ว่าการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพย่อมส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในทุกมิติอย่างยั่งยืน

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

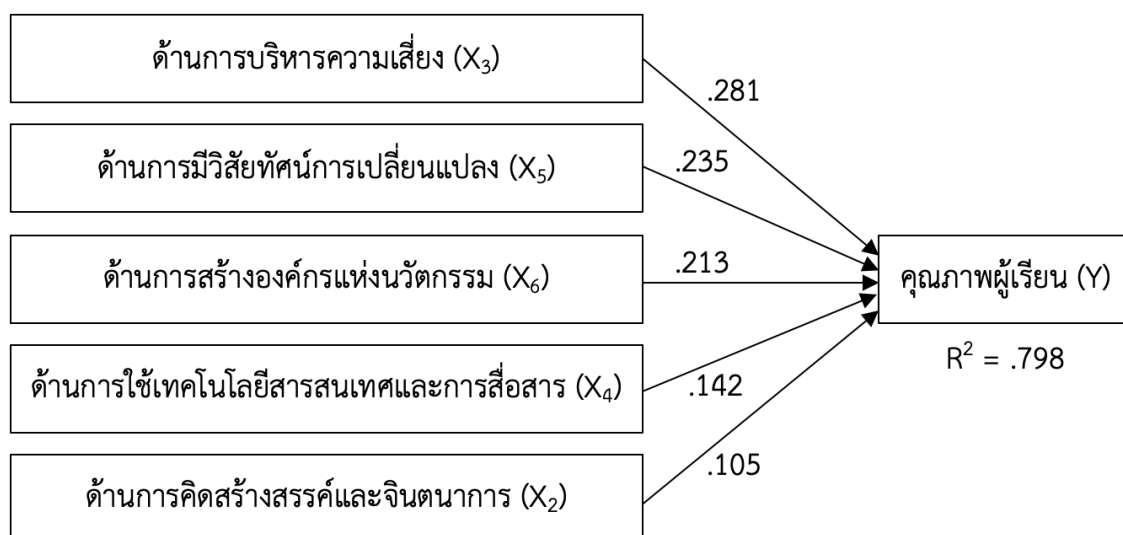
ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้านมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม (Y) โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง (X₃) (B = .252, β = .281) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₅) (B = .204, β = .235) ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X₆) (B = .192, β = .213) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X₄) (B = .131, β = .142) และด้านการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ (X₂) (B = .101, β = .105) ตามลำดับดังข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน (X₁-X₆) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม (Y)

Variable	B	SE	β	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
Constant	.556	.110	-	5.041	.000	-	-
X ₃	.252	.045	.281	5.655	.000	.233	4.288
X ₅	.204	.043	.235	4.761	.000	.237	4.222
X ₆	.192	.044	.213	4.419	.000	.247	4.046

Variable	B	SE	β	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
X ₄	.131	.041	.142	3.207	.001	.292	3.422
X ₂	.101	.043	.105	2.352	.019	.288	3.468
R = .893 R ² = .798 R _{adjusted} = .795 SE _{est} = .206							

ตัวแปรทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.8 (R² = .798) โดยค่า R² ที่อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 79.8) สะท้อนว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นปัจจัยเชิงระบบที่มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ตัวแปรที่นำมาศึกษาครอบคลุมมิติสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่างมีบริบทการดำเนินงาน ที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ในระดับสูง โดยไม่ปรากฏปัญหา Multicollinearity ในการวิเคราะห์ ซึ่งสามารถนำเสนอความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ดังกล่าวในรูปแบบแผนภาพ ดังภาพที่ 4.1

ภาพประกอบ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม

ผลการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ของตัวแปรอิสระ โดยพิจารณาค่า Collinearity Statistics พบว่า ค่า VIF อยู่ระหว่าง 3.422–4.288 (ไม่เกิน 10) และค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .233–.292 (มากกว่า .10) แสดงว่าไม่พบปัญหา Multicollinearity ดังนั้น จึงสามารถนำตัวแปรเข้าสมการถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 0.556 + 0.252X_3 + 0.204X_5 + 0.192X_6 + 0.131X_4 + 0.101X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z_Y = 0.281Z_{X_3} + 0.235Z_{X_5} + 0.213Z_{X_6} + 0.142Z_{X_4} + 0.105Z_{X_2}$$

ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่มุ่งวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยพบว่าแบบจำลองการถดถอยพหุคูณมีความเหมาะสมและมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีส่วนช่วยขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือเชิงเทคนิคเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของผู้บริหาร โดยเฉพาะการบริหารความเสี่ยง การตัดสินใจบนฐานข้อมูล และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมืองอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลสูงที่สุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรหรือโครงการเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารด้านการบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นทักษะการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงนโยบาย การคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคต การวางแผนรองรับความไม่แน่นอน และการตัดสินใจบนฐานข้อมูล (Data-driven Decision Making) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความยืดหยุ่นในการบริหารสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารและครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติด้านการบริหารความเสี่ยง การจัดการภาวะวิกฤต และการแก้ปัญหาเชิงระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหาร เช่น ระบบติดตามความเสี่ยงผู้เรียนรายบุคคล และแผนบริหารความต่อเนื่องทางการศึกษา (Education Continuity Plan)

1.3 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การนิเทศติดตาม และการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านความเสี่ยงทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า แม้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน แต่ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านดังกล่าวเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning) และกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ทดลอง และสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 พัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีใน PLC และการจัดทำคลังนวัตกรรม การสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

2.3 ติดตามและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามพัฒนาการด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก โตนาค. (2556). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). *การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพ.พิษณุโลก เขต 2* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- บริพัตร สารผล. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด].
- บุษรา ทับทิมศรี และคณะ. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 10(2), 85–98. (หมายเหตุ: ตามหลัก APA 7th ในส่วนของบรรณานุกรมห้ามใช้คำว่า "และคณะ" หรือ "et al." ให้พิมพ์ชื่อผู้แต่งทุกคนลงไป ได้เลยสูงสุด 20 คน หากมีข้อมูลผู้แต่งท่านอื่น แนะนำให้เติมชื่อให้ครบครับ)
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา].
- รดาธรร สอนเต็ม. (2562). ภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมสำหรับการบริหารการพยาบาล. *วารสารเครือข่าย วิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้*, 6(1), 260–267.
- อนุชิต โฉมศรี. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด].

- อำภา ไชยทะ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กร นวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด].
- Aydin, M. K. (2025). Innovative leadership and school effectiveness: The role of strategic management and organizational learning in educational institutions. *Educational Management Administration & Leadership*, 53(1), 45–62.
- Gliddon, D. G. (2018). *Innovation leadership*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315178219>
- Hughes, T. P. (1987). The evolution of large technological systems. In W. E. Bijker, T. P. Hughes, & T. Pinch (Eds.), *The social construction of technological systems* (pp. 51–82). MIT Press.
- Maqbool, S., Khan, S., & Ahmad, N. (2024). Transformational leadership and school effectiveness: The mediating role of teachers' innovative practices and organizational learning. *International Journal of Educational Management*, 38(2), 345–360.